

Saga Rodu Kleebergów.

W dniu 5 grudnia 2010 r. zmarł w Kanberze w wieku 90 lat rodowity warszawianin, Andrzej Włodzimierz Kleeberg. Wywodził się on z rodziny, która sama w sobie stanowi legendę. Przodek matki, Haliny Kleeberg z domu Olszyńskiej walczył tak dzielnie pod Grunwaldem w 1410 r., że król Jagiełło nobilitował go, nadając równocześnie ziemię na wschód od wsi Warszawy. Natomiast przodek ojca, Juliusza Kleeberga był – na zasadzie kontrastu – krzyżakiem i odchodząc z czynnej służby w charakterze rycerza otrzymał w nadaniu ziemię w pobliżu Królewca. Z kolei ojciec Juliusza, Emil Kleeberg przedarł się konno z terenu zaboru austriackiego do Kongresówki, gdzie przez kilka miesięcy walczył przeciw Rosjanom w powstaniu styczniowym pod dowództwem M. Langiewicza. Po rozwiązaniu oddziału na wschód od Wilna w 1864 r., wrócił skwapliwie na teren zaboru austriackiego i rozpoczął studia medyczne na Uniwersytecie Lwowskim. Tam wytropiła go jednak austriacka policja, wobec czego uszedł do Krakowa, gdzie zapisał się na wydział medyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wszakże i na nowym terenie wpadła policja na jego ślad, wobec czego postanowił kontynuować studia medyczne we Wiedniu. Ale policja znów go znalazła, wobec czego zdecydował się wstąpić do wojska, dzięki czemu znalazł się poza zasięgiem jurysdykcji władz cywilnych. Po ukończeniu półtorarocznego kursu w szkole oficerskiej otrzymał nominację na kapitana i został dowódcą szwadronu dragonów w Trembowli. Wkrótce ożenił się z Józefiną Kusché, prawnuczką francuskiego oficera, który osiadł na ziemiach polskich po klęsce Napoleona pod Moskwą w 1812 r. Spośród czworga ich dzieci, Franciszek i młodszy od niego o dwa lata Juliusz mieli zostać po latach generałami w niepodległej już Polsce.

Generałowie w czasie przedwojennym:
Franciszek (Frank) Kleeberg, stryj/siedzący
i Juliusz (Julius) Kleeberg, ojciec/stojący.

Andrzej Kleeberg w młodym wieku.

Mundur Królewskiego Korpusu Lotniczego
z polskimi naszywkami naramiennymi "Poland".

Franciszek Kleeberg, artylerzysta, brał udział w wojnie bolszewickiej 1920 r. jako legionista, a pod Kockiem dowodził w ostatniej bitwie Kampanii Wrześniowej. Jakkolwiek walka w dniu 5 października 1939 r. zakończyła się sukcesem taktycznym strony polskiej, to generał Kleeberg powziął decyzję o złożeniu broni wobec braku amunicji i ciężkiej sytuacji w kraju. Zmarł w niemieckiej niewoli w Dreźnie w 1941 r. Juliusz Kleeberg, kawalerzysta, brał udział w wojnie 1920 r. jako oficer sztabowy. We wrześniu 1939 r. przekroczył granicę polsko-węgierską, zabierając ze sobą żonę i 19-letniego syna Andrzeja. Mając doświadczenie oficera sztabowego oferował bezskutecznie swe usługi generałowi W. Andersowi w planowaniu bitwy o Monte Cassino w 1944 r. Po wojnie osiadł w Anglii, a w 1952 r. przeniósł się do Australii. Zginął w wypadku drogowym w 1970 roku podczas postoju na trasie z Sydney do Maitland, gdzie miał dokonać otwarcia uroczystości polonijnej. Warto nadmienić, że szwagier Haliny, żony Juliusza Kleeberga, major Kazimierz Leski był podczas wojny szefem intendencji polskiego garnizonu w Londynie.

Młody Andrzej Kleeberg, zakwalifikowany w 1939 r. jako ochotnik do szkoły lotniczej w Dęblinie, zdołał wykazać się swymi umiejętnościami lotniczymi dopiero w W. Brytanii, pełniąc przeważnie służbę strzelca pokładowego na bombowcu typu „Wellington” w ramach dywizjonu 301. Jego samolot został zestrzelony nad Bremą. Ranny dostał się do niewoli niemieckiej, 1941-1945. Otrzymał polski Krzyż Virtuti Militari (V), Krzyż Walecznych (3-krotnie), Medal Lotniczy oraz Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Został też udekorowany brytyjskimi i francuskimi odznaczeniami wojskowymi.

Po wojnie próbował życia w cywilu wspólnie z rodzicami na terenie W. Brytanii, a w 1948 r. przeniósł się sam do Australii. Zatrudnienie znalazł u swego przyjaciela z obozu jenieckiego Stanleya Ablamowicza, który prowadził w Yass firmę wiertniczą poszukiwania wody. W 1951 r. rozpoczął studia geologii na Uniwersytecie Sydnejskim, lecz wkrótce je przerwał w związku z przybyciem rodziców do Australii. Wspólnie wzięli się za prowadzenie sklepu szpitalnego, 1953-60. W 1955 r. poślubił Inę Ruth Ratliff, rodem z Nowej Zelandii. W 1963 r. jako Andrew Kleeberg podjął pracę ajenta ubezpieczeniowego w AMP w Cooma, uzyskując w 1971 r. tytuł brokera i stopień *Fellow The Life Underwriters Association of Australia*. Wybrano go prezesem *Cooma Chamber of Commerce*, a następnie wiceprezesem *Chamber of Commerce Federation of NSW*. Był inicjatorem utworzenia TAFE w Cooma i został radnym w tym mieście, 1971-76. Wchodził w skład *NSW Government South Eastern Region Advisory Council*, 1976-79. W uznaniu zasług w pracy społecznej otrzymał medal orderu Australii (OAM).

W 1980 r. przeniósł się do Kanbery i wstąpił do *Stowarzyszenia Polskich Kombatantów (SPK)*, gdzie pełnił funkcję członka zarządu miejscowego koła, a od 1982 r. – prezesa zarządu krajowego. Należał też do *Stowarzyszenia Lotników Polskich*. Czynił w rządzie starania o zapewnienie polskim kombatantom równego traktowania z ich australijskimi towarzyszami broni. Pomagał ojcu w zabiegach o utworzenie polskiego sierocińca jako *Polish Children's Home Trust* w Marayong. Przeprowadził zbiórkę pieniężną na wybudowanie szpitala kardiologicznego w Warszawie. Nie zraził się brakiem odpowiedzi żydowskich organizacji na swe interwencje, aby w prasie w Melbourne przestano zamieszczać kłamliwe, antypolskie publikacje. Poparł inicjatywę *Australian International Research Institute Incorporated*, aby dostarczać australijskim bibliotekom publicznym propozycje zakupu książek w języku angielskim, przedstawiających obiektywnie najnowszą historię Polski oraz podjąć zadanie utrwalania życiorysów zasłużonych polskich kombatantów zamieszkałych w Australii. Wykazał wielką pasję w dążeniu do archiwizacji dokumentów historii Polonii australijskiej, co znalazło swój praktyczny wyraz w utworzeniu działu polonijnego w *National Library of Australia* w Kanberze. Doprowadził do utworzenia *Foundation of the SPK*, podkreślając nieugięte konieczność integralnego traktowania tego funduszu z ogólnaustralijskim stowarzyszeniem kombatanckim *Polish Ex-servicemen's Association in Australia Incorporated*. Za zasługi w pracy na rzecz australijskiego środowiska polonijnego przyznano mu Złoty Krzyż SPK i Złotą Odznakę Honorową SPK. Napisał dwie książki: „Who was General Julius Edward Kleeberg? The story of one life” (Canberra, 1995) oraz „My long and varied life” (Poznań, 2010). Powyższą autobiografię dedykował swym ukochanym wnuczkom: Anne Peterson i Elizabeth Kleeberg, mając przekonanie, że niestrudżonymi kontynuatorami idei pracy społecznej pozostaną jego dzieci: Mark Kleeberg w Bowral i Alicia Peterson w Kanberze.

Andrzej Kleeberg przeszedł przez swe urozmaicone życie zapisując się złotymi zgłoskami lojalności, ofiarności i przedkładania spraw ogólnych nad osobistym interesem. Cześć Jego pamięci!

Waldemar Niemotko

Australian International Research Institute Inc.

Andrzej Kleeberg był strzelcem pokładowym Dywizjonu 301 na bombowcach typu "Wellington".

Czapka RAF-u.

Polskie, Angielskie i Francuskie medale wojskowe.

Andrzej Kleeberg w latach późniejszych w Australii.